

قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - اصطلاحات به‌کاربرده شده در این قانون دارای معانی زیر می‌باشند:

الف - نشانه جغرافیایی نشانه‌ای است که مبدأ کالایی را به قلمرو، منطقه یا ناحیه‌ای از کشور منتسب می‌سازد، مشروط بر این که کیفیت و مرغوبیت، شهرت یا سایر خصوصیات کالا اساساً قابل انتساب به مبدأ جغرافیایی آن باشد.

ب - کالا، یعنی هرگونه محصول طبیعی و کشاورزی و یا فرآورده‌های آن یا صنایع دستی و یا تولیدات صنعتی.

ج - کنوانسیون پاریس، یعنی مصوبه مورخ ۱۲۶۱ هجری شمسی (۱۸۸۳ میلادی) اتحادیه عمومی بین‌المللی معروف به پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی و تغییرات بعدی آن که به تصویب جمهوری اسلامی ایران رسیده است.

د - تولیدکننده یعنی هر شخصی که به تولید و فرآوری محصولات کشاورزی دامی و غذایی یا ساخت و تولید ابزار صنعتی و مصنوعات دستی اشتغال دارد یا از مواد طبیعی به‌منظور تولید بهره‌بردار می‌گردد یا در تجارت محصولات مذکور فعالیت می‌کند.

فصل دوم - حمایت از نشانه‌های جغرافیایی

ماده ۲ - هر شخص یا هر گروه ذی‌نفع می‌تواند درخصوص نشانه‌های جغرافیایی به‌منظور جلوگیری از اعمال زیر یا مطالبه ضرر و زیان ناشی از آنها در دادگاه اقامه دعوی نماید:

الف - معرفی و انتساب غیرواقعی و گمراه‌کننده مبدأ جغرافیایی کالا.

ب - هرگونه استفاده از نشانه‌های جغرافیایی که مطابق ماده (۱۰ مکرر) کنوانسیون پاریس مصداق رقابت نامشروع باشد.

ماده ۳ -

الف - نشانه جغرافیایی اعم از این که ثبت شده یا نشده باشد اگر دارای شرایط بند (الف) ماده (۱) باشد، مورد حمایت قرار می‌گیرد و در دعاوی موضوع این قانون، هرگاه نشانه‌ای به ثبت رسیده باشد، موجد این اماره قانونی است که نشانه ثبت شده، با تعریف بند (الف) ماده (۱) انطباق دارد.

ب - نشانه جغرافیایی مطابق با تعریف بند (الف) ماده (۱) در مقابل نشانه جغرافیایی که مبدأ کالاهای آن به درستی قید شده است ولی به طور نادرست به عموم اعلام شود که مبدأ آنها محل دیگری است، مورد حمایت قرار خواهد گرفت.

ماده ۴ - نشانه‌های جغرافیایی هم نام اگر واقعی و منطبق با موازین بند (الف) ماده (۱) باشند با رعایت بند (ب) ماده (۳) به طور مساوی مورد حمایت قرار می‌گیرند.

سازمان ثبت اسناد و املاک برای گمراه نشدن مصرف‌کنندگان و تضمین رفتار برابر و منصفانه با تولیدکنندگان مربوط، شرایطی را تعیین خواهد کرد که برطبق آنها نشانه‌های هم‌نام از یکدیگر ممتاز گردند.

ماده ۵ - نشانه‌های جغرافیایی زیر مورد حمایت نیستند:

الف - نشانه‌هایی که با تعریف بند (الف) ماده (۱) منطبق نباشند.

ب - نشانه‌هایی که برخلاف موازین شرعی، اخلاق حسنه و یا نظم عمومی باشند.

ج - نشانه‌هایی که در کشور مبدأ خود حمایت نمی‌شوند یا حمایت از آنها متوقف شده است یا متروک گردیده‌اند، در چارچوب معاهداتی که کشور ایران به آنها ملحق شده است.

ماده ۶ - هر شخصی که مرتکب اعمال مندرج در ماده (۲) شود علاوه بر جبران خسارت به جزای نقدی از ده میلیون (۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال تا پنجاه میلیون (۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال یا حبس تعزیری از نود و یک روز تا شش ماه و یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

تبصره - در صورت لزوم، دادگاه می‌تواند به درخواست مدعی خصوصی دستور موقت مناسب صادر کند.

فصل سوم - ثبت نشانه‌های جغرافیایی

ماده ۷ - اظهارنامه ثبت نشانه جغرافیایی، توسط اشخاص زیر به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تسلیم می‌شود:

الف - هر شخص حقیقی یا حقوقی و همچنین گروه‌هایی از این اشخاص که در مکان جغرافیایی مندرج در اظهارنامه به تولید کالای مذکور در آن مشغولند.

ب - هر مرجع صلاحیتدار در امر تولید، توزیع و سیاست‌گذاری کالای مورد ثبت.

ماده ۸ - موارد زیر باید در اظهارنامه قید شود:

الف - نام، نشانی، تابعیت و سمت قانونی تسلیم کننده.

ب - نشانه جغرافیائی که ثبت آن درخواست شده است.

ج - مکانی که نشانه جغرافیائی به آن مربوط است.

د - کالائی که نشانه جغرافیائی به آن مربوط است.

هـ - کیفیت، مرغوبیت، شهرت و سایر خصوصیات کالائی که نشانه جغرافیائی برای آن به کار می‌رود.

تبصره - هزینه‌های ثبت اظهارنامه از متقاضی ثبت دریافت خواهد شد.

ماده ۹ - نحوه و مراحل ثبت اظهارنامه به قرار زیر است:

الف - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اظهارنامه را از نظر مطابقت با بند (ب) ماده (۵) و مواد (۷) و (۸) این قانون و آئین‌نامه اجرائی آن بررسی کرده، در صورت دارا بودن شرایط، آن را آگهی می‌کند.

ب - در صورت عدم رعایت شرایط مقرر در بند (الف) ذی‌نفع یا مقام صلاحیتدار می‌تواند برطبق آئین‌نامه اجرائی این قانون، اعتراض خود را نسبت به تقاضای ثبت نشانه جغرافیائی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تسلیم نماید.

ج - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسخه‌ای از اعتراضیه را به متقاضی ثبت ابلاغ می‌کند. متقاضی مکلف است ظرف مهلت مقرر به آن پاسخ دهد، عدم ارسال پاسخ از سوی متقاضی در موعد مقرر به منزله انصراف از تقاضای ثبت است.

د - هرگاه متقاضی متقابلاً پاسخی ارسال دارد، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسخه‌ای از آن را در اختیار معترض قرار می‌دهد و پس از بررسی نظرات طرفین، در مورد وارد بودن یا نبودن اعتراض تصمیم می‌گیرد.

هـ - هرگاه سازمان ثبت اسناد و املاك كشور تشخيص دهد كه شرايط مندرج در بند (الف) اين ماده رعايت شده و به تقاضاي ثبت نيز اعتراض نشده يا اعتراض رد گرديده، نشانه جغرافيايي را ثبت كرده و آگهي لازم را در اين خصوص منتشر مي كند و گواهينامه ثبت را به نام متقاضي ثبت صادر خواهد كرد.

ماده ۱۰ - توليدكنندگان در صورت تحقق شرايط زير مجازند از نشانه هاي جغرافيايي ثبت شده استفاده كنند:

الف - كالا داراي كيفيت، مرغوبيت، شهرت و ساير خصوصيات مذكور در گواهينامه ثبت مربوطه باشد.

ب - محل فعاليت توليدكننده منطقه جغرافيايي مذكور در گواهينامه ثبت باشد.

ماده ۱۱ - هر ذي نفع يا مقام صلاحيتدار مي تواند موارد زير را از دادگاه بخواهد:

الف - ابطال ثبت نشانه جغرافيايي كه شرايط مقرر در ماده (۵) درمورد آن رعايت نشده است.

ب - اصلاح ثبت نشانه، به اين علت كه نشانه موجود در گواهينامه ثبت با نشانه مورد نظر مطابقت ندارد و يا اين كه كيفيت، مرغوبيت، شهرت و يا ساير خصوصيات كالائي كه نشانه مبداء جغرافيايي براي آن استفاده مي شود، در گواهينامه مربوط ذكر نشده يا ناقص است.

در هر دعوي كه برطبق اين ماده اقامه مي شود، دادخواست ابطال يا اصلاح به (مالك نشانه) يا قائم مقام قانوني او ابلاغ مي شود و به هزينه خواهان از طريق آگهي در روزنامه رسمي و يكي از روزنامه هاي محلي به اطلاع عموم اشخاص ذي نفع مي رسد.

ماده ۱۲ - سازمان ثبت اسناد می‌تواند در صورت وجود اشتباهات شکلی با اطلاع ذی‌نفع پس از بررسی دلایل و مدارک مستند نسبت به تصحیح اشتباه تصمیم‌گیری و اقدام کند.

تبصره - چنانچه رفع اشتباه مستلزم تغییر در ثبت نشان باشد این امر تابع مقررات مواد (۷)، (۸)، (۹) و بند (ب) ماده (۵) این قانون خواهد بود.

ماده ۱۳ - رسیدگی به اختلافاتی که به موجب این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن باید به دادگاه ارجاع شود در صلاحیت دادگاه عمومی و انقلاب تهران می‌باشد.

ماده ۱۴ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، از ثبت هر علامت تجارتي برای کالایی که به‌طور غیر واقعی منسوب به مبدأ جغرافیایی شده است یا موجب گمراهی عموم نسبت به مبدأ اصلی کالا می‌گردد خودداری می‌نماید. هر ذی‌نفع می‌تواند ابطال ثبت اینگونه علامت‌های تجارتي را از دادگاه بخواهد.

ماده ۱۵ - استثنائات مربوط به استفاده کننده قبلی:

الف - این قانون مانع از استفاده مستمر یا مشابه از نشانه جغرافیایی برای کالا و خدمات متعلق به کشور دیگر توسط اتباع یا اشخاص مقیم ایران که از آن نشانه جغرافیایی به صورت مستمر برای همان کالاها یا خدمات به مدت حداقل ده سال قبل از تصویب این قانون با حسن نیت استفاده کرده‌اند، نخواهد بود.

ب - هرگاه علامت تجارتي در ایران با حسن نیت تقاضا یا ثبت شده باشد و یا حقوق مربوط به علامت تجارتي از طریق استفاده با حسن نیت تحصیل شده باشد چنانچه موارد مذکور قبل از تاریخ اجرای این قانون یا قبل از حمایت از مبدأ جغرافیایی در کشور مبدأ باشد، این قانون به قابلیت ثبت یا اعتبار ثبت علامت تجارتي، یا حق استفاده از علامت تجارتي براساس این که این علامت تجارتي عین یا مشابه نشانه جغرافیایی است، لطمه‌ای وارد نخواهد کرد.

ج - این قانون در مورد نشانه جغرافیائی متعلق به کشور دیگری برای نوعی کالاها یا خدمات که عین و اثره متداول در زبان رایج در ایران به عنوان نامی متداول برای آن کالاها و خدمات باشد قابل اعمال نخواهد بود.

د - درخواست مقرر در فصل دوم این قانون، علیه استفاده یا ثبت علامت تجارتي، باید ظرف مدت پنج سال پس از این که استفاده سوء از نشان مورد حمایت برای عموم در ایران معلوم شد یا پنج سال پس از تاریخ ثبت علامت تجارتي در ایران، تسلیم گردد مشروط بر این که علامت تجارتي ثبت شده تا آن تاریخ منتشر شده و تاریخ مذکور زودتر از تاریخي باشد که استفاده سوء برای عموم در ایران معلوم شده است و همچنین مشروط بر این که نشانه جغرافیائی با سوء نیت استفاده یا ثبت نشده باشد.

ه - این قانون به هیچ وجه به حقوق اشخاص در خصوص استفاده از نام خود یا نام سلف خود در تجارت لطمه‌ای نخواهد زد به استثناء مواردی که نام مذکور به طریق استفاده شود که سبب گمراهی عموم گردد.

ماده ۱۶ - آیین‌نامه اجرایی این قانون شامل موارد و تعرفه هزینه‌های مربوط به اظهارنامه‌های ثبت نشانه‌های مبدأ جغرافیایی ظرف شش ماه از تاریخ تصویب بارعایت مفاد این قانون و کنوانسیون‌های مربوط که دولت ایران به آنها ملحق شده توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد. موارد تعرفه‌های مذکور هر سه سال یکبار قابل تجدیدنظر است.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و سه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴/۱/۳۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.